

2. Cultuur en maatschappij

Maastricht, september '23

Cultuur en maatschappij

De Provincie zorgt voor cultuur en erfgoed. Cultuur verbindt, verrijkt de geest, prikkelt bestaande conventies en debat en stimuleert talent en creativiteit. Culturele voorzieningen dragen ook bij aan beter onderwijs, kunnen positieve effecten hebben op de gezondheid en een actieve deelname van burgers aan de samenleving stimuleren. Culturele voorzieningen, cultureel erfgoed en culturele makers dragen bij aan een aantrekkelijk leef- en vestigingsklimaat. De provincies werken samen met andere overheden, maatschappelijke organisaties en andere instellingen aan de versterking van de betekenis van cultuur, cultureel erfgoed en de toegankelijkheid daarvan. Bijzonder voor Limburg is dat ook meerjarig geïnvesteerd wordt in beleid dat gericht is op het verbeteren van bewegen en sport, gezondheid en participatie. In Limburg is dat extra van belang gezien de achterstanden op deze onderwerpen ten opzichte van het nationale beeld. Daartoe vergroten we via de Sociale Agenda de zelfredzaamheid en samenredzaamheid en de participatie van met name Limburgers in een kwetsbare positie. Via de Sociale Agenda dragen we bij aan het realiseren van een trendbreuk, doordat ingezet wordt op het inlopen van gezondheidsachterstanden (o.a. via Kansrijke start en Gezonde Basisschool van de Toekomst) en het bevorderen van een inclusieve, open en participatieve samenleving. Waarbij we speciale aandacht hebben voor kwesties als armoede, gelijke kansen, laaggeletterdheid en eenzaamheid. Dit doen we samen met onze mede-overheden, partners in het veld en burgers.

Met de Veiligheidsagenda wordt aan de wettelijke taken van de Provincie een extra impuls gegeven. De Provincie Limburg wil bijdragen aan een effectieve overheidsaanpak in Limburg op het gebied van veiligheid. Binnen het kader van de Veiligheidsagenda Limburg zetten wij in op een gecoördineerde bestuurlijke aanpak tegen ondermijning, preventie en veilige wijken en een veilig buitengebied.

Onze beleidskaders

- Uitvoeringskader Sociale Agenda
- Veiligheidsagenda Limburg
- Beleidskader Cultuur
- Beleidskader Monumenten
- Beleidskader Archeologie
- Beleidskader Erfgoed
- Beleidskader Sport 2020-2023
- Uitvoeringsprogramma Sport 2022-2023

Wat willen we bereiken?

2.1. Een vitaler en veiliger Limburg waarin iedereen kan participeren

De Sociale Agenda zet in op het vergroten van de zelfredzaamheid en samenredzaamheid van Limburgers in een kwetsbare positie en het verbeteren van hun participatie in de samenleving.

De Veiligheidsagenda Limburg zet in op samenwerking met onze partners gericht op veilige en leefbare wijken en buurten in de stad en dorpen in het buitengebied.

Wat gaan we daarvoor doen?

2.1.1. Sociale agenda en Zorg: inlopen van de gezondheidsachterstanden

Omschrijving

Wij geven uitvoering aan de Sociale Agenda vastgesteld op 7 februari 2020 door Provinciale Staten, waarbij we bewezen interventies met meetbare resultaten ondersteunen en waarbij we verantwoordelijke partijen in hun kracht zetten. Dit doen we vanuit 4 programmalijnen met ondersteuning en samenwerking met de organisaties uit de provinciale sociale basisinfrastructuur.

De vier programmalijnen (producten) zijn:

1. Opgroeien en ontplooiën
2. Kans op ontwikkeling en werk
3. Vitaal meedoen
4. Vitale gemeenschappen

We werken hierbij overkoepelend, bovenregionaal en provinciaal en vanuit samenhang met de opgave uit het fysieke en het economische domein. We hebben geen wettelijke taken binnen het Sociale Domein en zetten in op partnerschap, waarbij we vanuit de Sociale Agenda kunnen ondersteunen, helpen en richting geven.

Rol provincie: *ondersteuner, subsidiënt, financier, partner, verbinder*

Kwaliteit

In de Sociale Agenda hebben we hoofddoelen geformuleerd die een merkbaar resultaat hebben bij de burger en op het inlopen van de gezondheidsachterstanden (effect). Deze hoofddoelen zijn gericht op de ondersteuning van initiatieven als Kansrijke Start, Gezonde Basisschool van de Toekomst, vergroten van leerwerkplekken, het terugdringen van het aantal NEET-jongeren (Not in Employment, Education or Training), borgen van het gedachtegoed van Positieve Gezondheid, de inzet van Community building en de aanpak in lage SES-wijken (Sociaal en Economische Status). Wij zijn tevreden als we de genoemde targets bij deze hoofddoelen bereikt hebben en hiermee bijdragen aan het inlopen van de gezondheidsachterstanden in Limburg. Gekoppeld aan de uitvoering van de Sociale Agenda en de Beleidsbrief Integratie zetten we in op het realiseren van gewijzigd amendement 52 Nederlandse taal en armoede. Vanuit de Beleidsbrief Integratie zetten we tevens in op gewijzigd amendement 50 Behoud middelen voor Limburg Regenboogprovincie.

We zijn bij de uitvoering afhankelijk van het beleid van, en de samenwerking met partners.

Kwaliteit (indicator)

Tijd

De specifieke doelen opgenomen in de Sociale Agenda worden behaald voor 31 december 2023.

Tijd (indicator)

Geld

De lasten dalen met € 0,15 mln.

Conform Statenbesluit van 18 december 2020 hebben Provinciale Staten onder andere ingestemd met een Provinciale bijdrage van € 0,15 mln. aan het taalproject dat de Gemeente Horst aan de Maas in samenwerking met Hessing opzet. Omdat de in gebruik name van de nieuwe bedrijfslocatie van Hessing Supervers meer tijd vergt dan voorzien, heeft ook de opzet van het bijbehorende taalproject vertraging opgelopen. Derhalve worden de hiervoor gereserveerde middelen van € 0,15 mln. overgeheveld naar 2024.

Geld (indicator)

2.1.2. Veiligheid: Georganiseerde aanpak tegen ondermijning, preventie en veilige wijken, veilig buitengebied

Omschrijving

Op 29 juni 2020 is het 'Beleidskader Veiligheidsagenda Limburg' door Provinciale Staten vastgesteld. De Veiligheidsagenda versterkt niet alleen onze eigen provinciale wettelijke taken in onder meer het buitengebied maar bevordert en ondersteunt ook initiatieven vanuit onze veiligheidspartners om wijken veiliger en inwoners weerbaarder te maken.

De Veiligheidsagenda kent een integrale benadering langs drie actielijnen:

1. Georganiseerde aanpak tegen ondermijning
2. Preventie en veilige wijken
3. Veilig buitengebied

In beginsel valt een gedeelte van de bestuurlijke aanpak van de ondermijning buiten de scope van de Veiligheidsagenda. Dit, omdat dit Rijkstaken en direct daaruit voortvloeiende werkzaamheden van de Commissaris van de Koning betreft.

Rol provincie: *procesmanager, bevoegd gezag, subsidiënt, financier, partner, aanjager*

Kwaliteit

Per 1 november 2022 zijn alle beoogde resultaten uit het beleidskader bereikt. Zie voor meer informatie de 2e voortgangsrapportage die op 20 december 2022 aan uw Staten is toegestuurd.

Kwaliteit (indicator)

Tijd

Per 1 november 2022 zijn alle beoogde resultaten uit het beleidskader bereikt. Zie voor meer informatie de 2e voortgangsrapportage die op 20 december 2022 aan uw Staten is toegestuurd.

Tijd (indicator)

Geld

De overgebleven middelen ad € 0,40 mln. vallen vrij ten gunste van het resultaat.

Geld (indicator)

Wat willen we bereiken?

2.2. Behoud en versterking van de intrinsieke en maatschappelijke waarde van de cultuur- en erfgoedsector in heel Limburg voor een breed publiek en de samenleving

Cultuur is van en voor alle Limburgers, vormt mede onze identiteit en draagt bij aan de sociale cohesie en participatie. Cultuur biedt ook kansen voor economie en toerisme en kan de aantrekkingskracht van onze provincie vergroten. Wij dragen eraan bij dat inwoners en bezoekers van Limburg deze waarde van cultuur leren kennen, kunnen ervaren en zich ook erin herkennen. We ondersteunen daarom het behoud en de versterking van de culturele basisinfrastructuur, samen met het Rijk en gemeenten.

We ondersteunen de instandhouding van ons Limburgs cultureel erfgoed. Dit is het erfgoed onder de grond (archeologie), boven de grond (monumenten) alsook de Limburgse gewoonten en gebruiken (immaterieel erfgoed). Cultureel erfgoed is nog steeds overal in de samenleving terug te vinden. Het vertelt onze geschiedenis en verbindt mensen en plekken met elkaar. Het is dan ook belangrijk om dit erfgoed voor toekomstige generaties te behouden. Daarnaast is cultureel erfgoed een onderdeel van

maatschappelijke opgaves zoals klimaatadaptatie en ruimtelijke ontwikkelingen en kan het ons perspectieven bieden voor de toekomst.

De belangrijkste prestatie-indicatoren:

Indicator	Huidige waarde	Streefwaarde	Jaar
Ondersteunen van initiatieven gericht op behoud en versterking cultuur	41	150	2023
Ondersteunen initiatieven gericht op behoud en toegankelijk maken van erfgoed	27	79	2023

Wat gaan we daarvoor doen?

2.2.1. Cultuur: basisinfrastructuur behouden en versterken

Omschrijving

Cultuur is van en voor alle Limburgers, vormt mede onze identiteit en draagt bij aan de sociale cohesie en participatie. Cultuur biedt ook kansen voor economie en toerisme en kan de aantrekkingskracht van onze provincie vergroten. Wij dragen eraan bij dat inwoners en bezoekers van Limburg deze waarde van cultuur leren kennen, kunnen ervaren en zich ook erin herkennen. We ondersteunen daarom het behoud en de versterking van de culturele basisinfrastructuur, samen met het Rijk en gemeenten.

Het is onze rol en taak om de Provinciale culturele basisinfrastructuur te behouden en te versterken. Dit doen we via ondersteuning aan professionele en amateurkunsten en de Provinciale musea. Daarnaast willen wij bijdragen aan het vergroten van de maatschappelijke waarde van cultuur. Wij geven daartoe in 2023 uitvoering aan het Provinciaal cultuurbeleid op basis van het door Provinciale Staten op 17 december 2021 vastgestelde Beleidsprogramma Cultuur 2022-2023 'Veerkracht van Cultuur'.

Rol Provincie: *subsidiënt, toetser, procesmanager, ondersteuner, partner*

Kwaliteit

De begrotingsinstellingen op het gebied van Cultuur en de instellingen binnen het Cultuurplan 2021-2024 en de Subinfrastructuur 2023-2024 zijn ondersteund evenals de Limburgse penvoerders voor Cultuureducatie met Kwaliteit. Voor de diverse subsidieregelingen op het gebied van Cultuur, zoals voor festivals en evenementen, kunnen nog tot eind 2023 subsidieaanvragen worden ingediend. Door middel van de mededeling portefeuillehouder Steunfunctiestructuur muziekverenigingen d.d. 20 juni 2023 (DOC-00492881) zijn uw Staten geïnformeerd over een eerste ontwikkeling inzake de borging van verenigingsondersteuning binnen een adequaat ingerichte steunfunctiestructuur.

Kwaliteit (indicator)

Tijd

De uitvoering van het Beleidsprogramma Cultuur 2022-2023 'Veerkracht van Cultuur' 2022-2023 loopt nog t/m eind 2023.

Tijd (indicator)

Geld

De lasten dalen met € 0,18 mln.

Op 24 mei 2023 hebben GS besloten een bedrag van € 0,13 mln. door te schuiven naar 2024 voor de werkzaamheden door de Cultuurtank 2024. Daarnaast is er binnen de bestaande budgetten € € 0,04 mln. aan ruimte. Dit valt vrij ten gunste van het resultaat.

Geld (indicator)

2.2.2. Erfgoed, Monumenten en Archeologie: instandhouding

Omschrijving

We ondersteunen de instandhouding van ons Limburgs cultureel erfgoed. Dit is het erfgoed onder de grond (archeologie), boven de grond (monumenten) alsook de Limburgse gewoonten en gebruiken (immaterieel erfgoed). Cultureel erfgoed is nog steeds overal in de samenleving terug te vinden. Het vertelt onze geschiedenis en verbindt mensen en plekken met elkaar. Het is dan ook belangrijk om dit erfgoed voor toekomstige generaties te behouden. Daarnaast is cultureel erfgoed een onderdeel van maatschappelijke opgaves zoals klimaatadaptatie en ruimtelijke ontwikkelingen en kan het ons perspectieven bieden voor de toekomst.

Het is onze rol en taak om de instandhouding van het Limburgs cultureel erfgoed te blijven ondersteunen. Daarnaast is het onze rol en taak om erfgoed als integraal thema bij de verschillende (ruimtelijke) ontwikkelingen onder de aandacht te brengen.

Rol Provincie: *subsident, toetser, procesmanager, ondersteuner, partner*

Kwaliteit

De instandhouding van ons Limburgs cultureel erfgoed wordt door de Provincie Limburg op verschillende manieren uitgevoerd. Veelal aan de hand van subsidies. Voor de diverse subsidieregelingen op het gebied van erfgoed kunnen nog tot eind 2023 subsidieaanvragen worden ingediend.

Kwaliteit (indicator)

Tijd

De uitvoering van de drie beleidsstukken voor erfgoed (immaterieel erfgoed, archeologie en monumenten) lopen nog t/m eind 2023.

Tijd (indicator)

Geld

Er zijn wijzigingen van de begroting.

Geld (indicator)

Wat willen we bereiken?

2.3. Alle Limburgers blijven door sport en bewegen mentaal en fysiek gezond en kunnen zich positief ontwikkelen

Het jaar 2023 is het laatste uitvoeringsjaar van het beleidskader Sport 2020-2023 'Limburg, Sport!'. In 2023 geven wij uitvoering aan de acties die genoemd staan in het uitvoeringsprogramma Sport 2022-2023. Dit gebeurt binnen de financiële kaders die zijn vastgelegd in bovengenoemd beleidskader.

Wat gaan we daarvoor doen?

2.3.1. Sport: bevordering van sporten en bewegen

Omschrijving

In Limburg voldoen nog te weinig mensen aan de landelijke beweegnorm. We zetten daarom in op het bevorderen van de sport- en beweegdeelname van zoveel mogelijk Limburgers. Sport en beweging zorgen voor een betere gezondheid, zowel in fysieke als mentale zin. We beschouwen sport dan ook als een belangrijk middel in het herstellen van de publieke gezondheid na de coronacrisis. Daarnaast heeft sport ook positieve effecten op de economie en branding van onze provincie.

Het is onze rol en taak om ondersteuning te geven aan de Limburgse infrastructuur die beoefening en stimulering van breedtesport, talentontwikkeling en topsport mogelijk maakt. Daarin sluiten we aan op datgene wat andere overheden en sportorganisaties reeds doen.

Rol Provincie: *subsidiënt, toetsers, procesmanager, ondersteuner, partner*

Kwaliteit

Uitvoering en subsidiering van de projecten vindt plaats conform het Beleidskader Sport, dat tot en met 2023 loopt.

Kwaliteit (indicator)

Tijd

Het beleidskader Sport loopt nog tot en met 2023.

Tijd (indicator)

Geld

Er zijn geen financiële wijzigingen in dit product verwerkt in de Najaarsnota 2023. Het huidige budget is op dit moment toereikend.

Geld (indicator)

Wat mag het kosten?

In deze Najaarsnota 2023 wordt het programma Cultuur en Maatschappij bijgesteld. Dit leidt tot een voordelig resultaat binnen dit programma van € 0,73 mln., dat via de algemene dekkingsmiddelen wordt verrekend. Daarmee wordt het totale begrotingsresultaat 2023 en verder niet beïnvloed, op € 0,45 mln. na (vrijval).

De totale lasten van dit programma dalen met € 0,73 mln. Dit wordt veroorzaakt door:

- fasering van het taalprogramma gemeente Horst aan de Maas ad € 0,15 mln.;
- financiële borging werkzaamheden door de Cultuurtank 2024 ad € 0,13 mln.;
- een vrijval ten gunste van het resultaat ad € 0,45 mln. ald gevolg van doorlichting van budgetten op nut en noodzaak.

Voor nadere details wordt verwezen naar de toelichtingen op productniveau bij 'Wat gaan we daarvoor doen? (Variabele Geld)'.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Wijziging begroting 2023 Najaarsnota
Lasten	
2 Cultuur en maatschappij	
211 Sociale agenda en zorg	-150
212 Veiligheid	-400
221 Cultuur	-175
222 Erfgoed, monumenten en archeologie	0
231 Sport	0
291 Kapitaallasten programma cultuur en maatschappij	-1
Totaal 2 Cultuur en maatschappij	-726
Totaal Lasten	-726
Saldo van baten en lasten	726
Stortingen	
2 Cultuur en maatschappij	
211 Sociale agenda en zorg	0
221 Cultuur	0
222 Erfgoed, monumenten en archeologie	0
Totaal 2 Cultuur en maatschappij	0
Totaal Stortingen	0
Mutaties reserves	0
Resultaat	726